

Vallfröblandningar i två- och treskördesystem

Maria Stenberg, Fältforskningsenheten, SLU, Skara & Henrik Bergman, HS Gävleborg

Vintern 2000/2001 gick hårt åt tre vallförsök etablerade våren 2000 i Hedemora. Totalt 15 olika vallfröblandningar jämfördes i försöken. Både röd- och vitklöver utvintrade med få undantag i samtliga blandningar, även härdiga sorter. De timotejrika blandningarna hade bäst bestånd på våren och avkastade också mer än blandningar med stor andel ängssvingel eller engelskt rajgräs. De blandningar som jämfördes i treskördesystem svarade bra på stigande kvävegödning.

Bakgrund

På Hamrefältet, Hedemora, har i år tre vallförsök med fröblandningar skördeår ett genomförts. Syftet med försöken var att studera hur olika vallfröblandningar avkastar i två- respektive treskördesystem med olika kvävegödningsstrategier i Dalarna. De olika

fröblandningarna var framför allt marknadsblandningar från Svalöf Weibull och Forsbecks. I några fall har blandningar förändrats genom att sorter bytts ut för att vara mer anpassade till förhållandena i regionen. Vilka fröblandningar som jämförts i respektive försök samt de kvävenivåer som använts i försöken visas i tabell 1. Artsammansättningen i de olika blandningarna visas i tabell 2. I försöken utfördes ledvisa analyser av VOS samt innehåll av råprotein och NDF.

Resultat

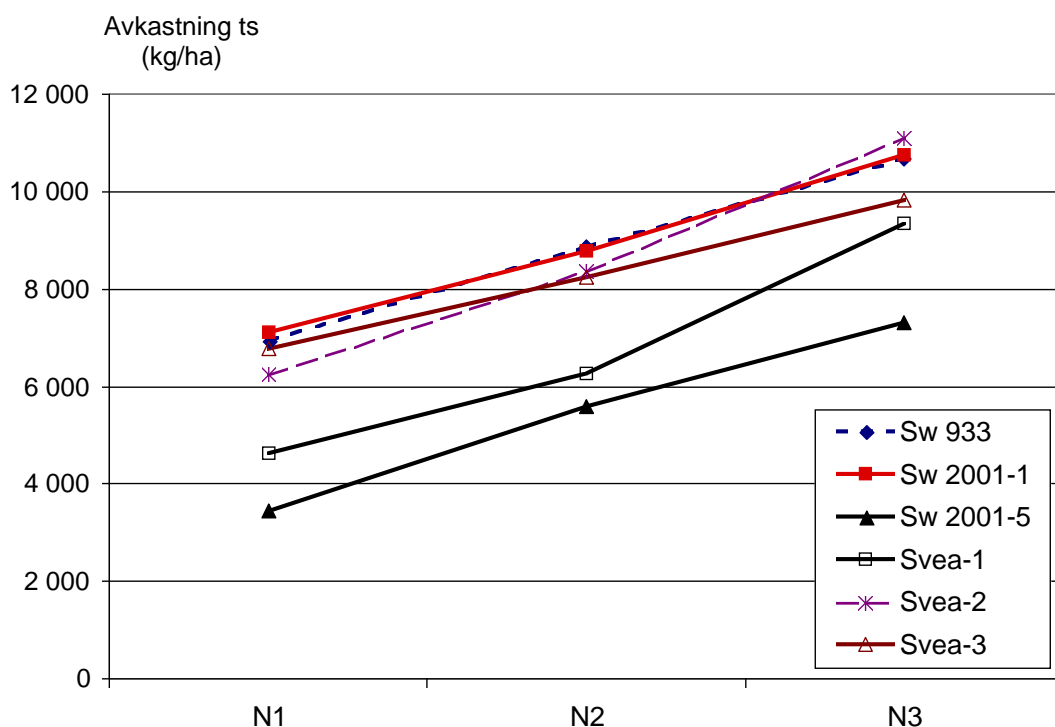
I alla försök etablerades de olika blandningarna väl våren 2000. Vintern 2000/2001 medförde dock att klöver utvintrade mer eller mindre helt i samtliga blandningar. Även några av gräsen utvintrade. Detta ses på de mycket låga skördenivåerna i några av blandningarna. Här visar vi resultaten från ett av försöken. I figur 1 visas totalavkastningen i blandningarna i försöksserie L6-

Tabell 1. Fröblandningar och kvävenivåer i de tre försöksserierna i Hedemora 2001

Fröblandning	L6-9211 – Två skördar	L6-9212 – Två skördar	L6-9213 – Tre skördar
A. SW 926	A. SW 914	A. SW 933	
B. SW 923	B. SW 934	B. SW 2001-1	
C. SW 932	C. SW 984	C. SW 2001-5	
D. SW 933		D. Sveablandning 1	
E. F 250		E. Sveablandning 2	
F. F 270		F. Sveablandning 3	
Kvävenivå			
	1. N 1 (40 + 40 kg N)	1. N 1 (30 + 30 + 20 kg N)	
	2. N 2 (80 + 60 kg N)	2. N 2 (70 + 50 + 40 kg N)	
	3. N 3 (110 + 90 kg N)	3. N 3 (110 + 90 + 60 kg N)	

Tabell 2. Artsammansättning (%) i fröblandningar i försöksserierna L6-9211, -9212 och -9213

Blandning	Vitklöver	Rödklöver	Timotej	Ängssvingel	Eng. rajgräs
SW 926		15	85		
SW 923		15	85		
SW 932		10 + 5	55	15 + 15	
F 250		5 + 5	60	30	
F 270	5	25	40	30	
SW 914			65	35	
SW 934		15	60	25	
SW 984	5	20	50	25	
SW 933		10 + 5	25 + 30	30	
SW 2001-1		7 + 8	25 + 25	20 + 15	
SW 2001-5	15			35 + 30	10 + 10
Sveablandning 1	15			85	
Sveablandning 2			40	40	10 + 10
Sveablandning 3	10	10	40	40	

Figur 1. Totalavkastning (ts kg/ha) i serie L6-9213 2001, vallår I.

9213 där sex olika blandningar jämfördes i tre kvävenivåer i treskördesystem. Avkastningsnivån var mycket låg i blandningarna

SW 2001-5 och Svea-blandning 1, speciellt i förstaskörden. Ledvisa innehåll av energi beräknat från VOS, råprotein och NDF i

Tabell 3. Effekt av fröblandning och kvävenivå på innehåll av energi, råprotein och NDF i försöksserie L6-9213 2001 vallår I, Hedemora

	Energi (MJ/kg ts)			Råprotein (g/kg ts)			NDF (g/kg ts)		
	Sk 1	Sk 2	Sk 3	Sk 1	Sk 2	Sk 3	Sk 1	Sk 2	Sk 3
SW 933	11.8	10.7	10.9	94	138	122	519	533	509
SW 2001-1	11.5	10.6	11.3	90	136	108	521	559	518
SW 2001-5	11.5	10.3	11.1	119	124	124	533	549	511
Sveabl. 1	11.7	10.7	11.0	118	122	124	528	579	528
Sveabl. 2	10.5	11.0	11.4	136	125	110	542	536	520
Sveabl. 3	10.6	11.0	11.3	123	126	119	532	564	527
N 1	11.2	10.9	11.3	115	102	101	524	537	498
N 2	11.3	10.9	11.2	104	119	111	551	562	527
N 3	11.3	10.4	11.1	120	165	142	513	562	532

delskördarna visas i tabell 3. Då blandningarna i år varit gräsdominerade har råproteinhalten i första hand berott av kvävegödslingsnivån i försöket, speciellt i skörd 2 och 3.

Det är svårt att ge några generella rekommendationer om odlingsvärdet av de olika fröblandningarna utifrån årets försök då vintern var så besvärlig. De timotejrika bland-

ningarna avkastade dock bäst medan blandningar utan timotej eller med en större andel ängssvingel eller engelskt rajgräs i regel hade mycket svaga bestånd våren 2001 och därför mindre avkastning under säsongen.

Försöken finansierades gemensamt av Sveaförsöken, Svalöf Weibull och Svenska Lantmännen.